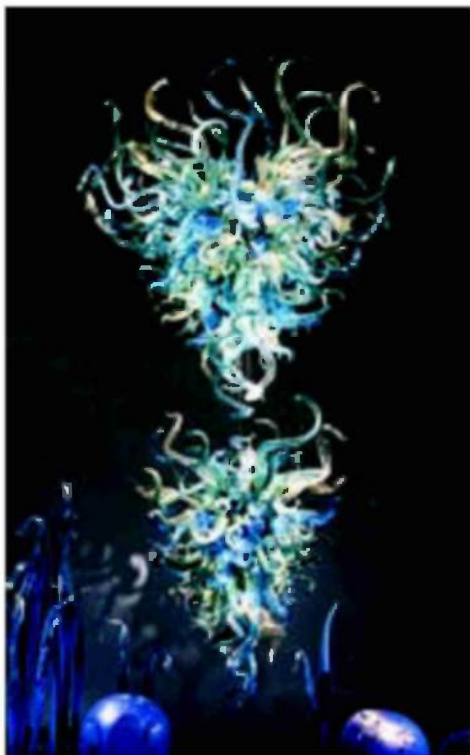

25.93x13.72	1	עמוד 21	מגזין הערב	16/12/2010	25319294-5
מכללה בצלאל לאמנות ועיצו - 85010					

רומן עם פירט כחול זקן

אמן הזכוכית דייל צ'יהולי, שלתערוכה המרהיבה שהציג בירושלים לפני כעשור הגיעו 1.3 מיליון איש, מעלה בחסות גלריה ליטבק והאופרה הישראלית את הפרשנות שלו לאופרה "כחול הזקן" של ברטוק / חגית פלג-רותם

קסם. מתוך התפאורה ל"כחול הזקן" (צילום: יח"צ)

אמן הזכוכית דייל צ'יהולי הוכרז כיקיר הישראלים בתערוכה המרהיבה שהציג לפני כעשור בגני מוזיאון מגדל דוד בירושלים. לא רק ש-1.3 מיליון איש באו לצפות בתערוכה, גם צ'יהולי עצמו "עשה את הדבר הנכון" ורשם אותה בקורות החיים שלו כאירוע מכונן ומרגש מעין כמוהו: פסגה מקצועית וזכות נדירה לאמן, שיצר תערוכה גרנדיוזית, מתוך חופש אמנותי מלא ובסביבה היסטורית מעוררת השראה.

להיט בעוז

הרומן שלנו, הישראליים, עם צ'יהולי זוכה כעת לסיבוב נוסף, ב"דאבל דייט" שיזמו גלריה ליטבק והאופרה הישראלית. לאופרה "כחול הזקן" של ברטוק יצר צ'יהולי את התפאורה המאוד יוצאת דופן, בפיסול זכוכית בעל נוכחות צבעונית סוריאליסטית משהו על הבמה הגדולה. משחקי האור והצבע, השקיפות והנוכחות ההומרית של זרועות הזכוכית השלוחות הופכות את הבמה למעין "בועת עולם", ומשלימות את החוויה האופראית. הוא עצמו נראה דמות של פירט תיאטרלי, עם רטייה קבועה על עינו, שנפגעה בתאונת דרכים, כשרסיס משמשת הרכב חדר אליה. הדבר לא פגע באהבת החומר שלו, וצ'יהולי נחשב גם לאחד ממוכילי תחום העיצוב בזכוכית בארה"ב, שיסד מסלולי לימוד אקדמיים ומעסיק מתלמידים ההולכים בעקבותיו.

באקדמיה בצלאל בירושלים, וסייר במחלקה לעיצוב קרמי וזכוכית. הוא שוחח עם הסטודנטים וצפה בעבודותיהם בסדנאות הזכוכית. המחלקה היא היחידה בתחום זה בארץ, ותערוכות סוף השנה שלה מעוררות השתאות והתפעלות באיכותן וברמתן האמנותית והטכנית. צ'יהולי הביע הערכה לרמת התוצרים שראה, ואף דיבר על רצונו לשתף פעולה עם האקדמיה בעתיד.

בעקבות מפגן הכוח בתערוכת מגדל דוד, צ'יהולי הוא גם האמן המוכר ביותר בפורטפוליו של גלריה ליטבק, המתמחה באמנות זכוכית. תערוכת ענק מיצירותיו נפתחה במוצ"ש בגלריה, השוכנת ממש בסמוך לבית האופרה ולמוזיאון תל אביב. הגלריה הוכיחה זה מכבר את חושיה המסחריים החדים, והיא עושה זאת שוב עם להיט בטוח בדמות תערוכת יחיד לצ'יהולי. צ'יהולי נולד ב-1941 במדינת וושינגטון שבארה"ב. הוא למד עיצוב פנים ועיצוב בזכוכית בארה"ב, ונסע להשתלם באמנותו אצל אמני הזכוכית של מורנו באיטליה. שם שבתה את ליבו טכניקת ניפוח הזכוכית כשיתוף מספר נפחים, וממנה פיתח את שיטת הפיסול המזוהה עימו - פיסול בזכוכית הנראה כיצור אורגני, צומח ומשתרג, שולח זרועות ומצמיח עלים טרופיים.

פסלי זכוכית קטנים שיצר צ'יהולי בשנות ה-70-80 הפכו לפריטי אספנות רבי ערך. חלקם מזכירים סידורי פרחים ועיצים והוא אכן משייך חלק מהשראתו לאמנות שזירת הפרחים היפנית איקבנה. את אותה השראה לקח קדימה כשהחל יוצר פסלי ענק מרחפים וניצבים, שבהם מאות חלקים מגיפוח זכוכית, ששולבו אלו באלו, ויחד הם נראים כתכשיט כחלל.

בתערוכה מוצגים פסלי זכוכית ומקבצים של פרחים וגופים אמורפיים. הטיוול בין גופי הזכוכית בתוך חלל הגלריה רחבת הידיים הוא כמו שיטוט בגן קסום.

קסמה של הזכוכית טמון בין היתר בתכונותיו הסותרות של החומר. היא קשיחה ואטומה ועם זאת שקופה, עדינה ושבירית. ההתבוננות בפסלי זכוכית מורכבים מעוררת בלב הצופים תחושת אימה מלווה בסקרנות - כיצד יצרו, הובילו, הרכיבו, תלו והאירו את הדבר הזה, מבלי לנפצו אלף פעם בדרך? ●

צ'יהולי בגלריה ליטבק, מגדל המוזיאון, ברקוביץ 4. ב"ה' 19:30-10:00, ו' 9:00-14:00, ש' 17:30-21:30. דמי כניסה 48 שקל. מומלץ להזמין כרטיסים מראש (לפי שעות ביקור) באינטרנט: www.litvakgallery.co.il